

Waipapa
Taumata Rau
University
of Auckland

Growing Up
in New Zealand

Pepa Fakamatala ‘a e Tokotaha
Kau Maí
Tokotaha Tauhi Tefitó

Ko hono vahevahe 'o e fakamatala Growing Up in New Zealand mo e Stats NZ

'Oku mau fie kole ho fakangofuá ke vahevahe ha tatau 'o e fakamatala na'e tānaki fekau'aki mo koe, ko ho fāmilí, mo homou 'apí ko e konga 'o e ako *Growing Up in New Zealand (GUINZ)* pea mo e Statistics New Zealand (Stats NZ) kae lava ke faka'aonga'i 'e he kau fakatotolo 'i he Stats NZ Integrated Data Infrastructure.

'Oku 'uhinga hono vahevahe ho fakamatalá mo e Stats NZ 'e lava ke fakataha'i 'e he kau fakatotoló ho fakamatalá mo ha ngaahi fakamatala kehe na'e tānaki 'e he pule'angá ke tokoni ki hono fakatupulaki e mo'ui lelei mo e tu'unga lelei 'a e fānaú, to'u tupú, mo honau ngaahi fāmili/whānau 'i Aotearoa Nu'u Sila.

Ko e hā 'a e Stats NZ pea ko e hā 'a e IDI?

Ko e Stats NZ ko e kautaha tānaki fakamatala faka'ofisiale ia 'a Nu'u Silá (stats.govt.nz). 'Oku nau tānaki e fakamatala mei he kakaí mo e ngaahi kautahá 'o fakafou 'i he tohi kakaí mo e ngaahi savea. 'Oku nau faka'aonga'i e fakamatala ko 'ení ke pulusi ha ngaahi fakakaukau mo e fakamatala fekau'aki mo Nu'u Sila, mo poupou'i e ni'ihi kehé ke nau faka'aonga'i 'a e fakamatalá.

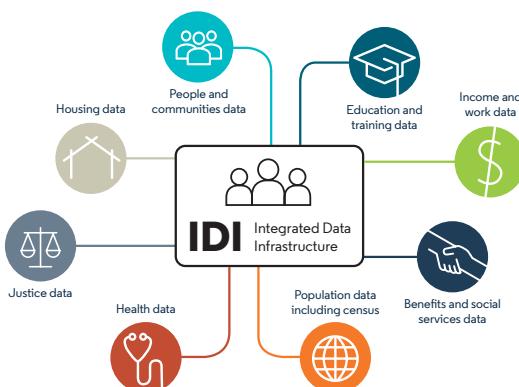
Ko e Integrated Data Infrastructure (IDI) ko ha tānaki'anga fakatotolo lahi ia 'a e Stats NZ 'oku 'i ai e fakamatala fekau'aki mo e taha kotoa 'oku nofo 'i Nu'u Sila mo 'enau fakamatala fetu'utakí mo ha ngaahi kautaha kehekehe 'a e pule'angá mo e ngaahi kautaha 'oku 'ikai kaunga ki he pule'angá. Kapau kuó ke fetu'utaki mo ha ngaahi kautaha 'oku nau 'ave fakamatala ki he IDI, hangē ko e Mo'ui Leleí, Akó, Work and Income, Fakamaau'angá, mo e 'Imikuleisoní, pea 'oku malava pē kuo 'i ai e fakamatala fekau'aki mo koe 'i he IDI. 'Oku tauhi foki 'e he IDI 'a e fakamatala saveá, mei he tohi kakaí, pehē ki ha fakamatala kehe faka'api mo fakataautaha hangē ko e tukuhaú, ma'u'anga pa'angá, mo e ngaahi fakaikiiki ki he nofo'angá.

Ko e fa'ahinga kehekehe 'o e ngaahi datasets mo e fakamatala ki he tokotaha taautaha mo e ngaahi 'apí 'oku tauhi 'i he IDI 'oku 'asi atu 'i he 'i he fakatātā ko 'ení:

Data in the IDI March 2024

Stats NZ's Integrated Data Infrastructure (IDI) is a large research database containing de-identified microdata about people and households.

The IDI contains person-centred microdata from a range of government agencies, Stats NZ surveys including the 2013 Census, and non-government organisations. For more information about data in the IDI, see www.stats.govt.nz/integrated-data/integrated-data-infrastructure

The Longitudinal Business Database (LBD) complements the IDI with microdata about businesses. For more information about data in the LBD, see www.stats.govt.nz/integrated-data/longitudinal-business-database

- Health data**
- B4 School Checks – from 2008
 - Cancer registrations – from 1995
 - Chronic conditions – pre 1985
 - General medical services claims – from 2002
 - Health Tracker – 2006–2014
 - Immunisation – from 2005
 - InterRAI – from 2014
 - Laboratory claims – from 2003
 - Maternity – from 2003
 - Mortality – from 1988
 - National Booking Reporting System – from 2003
 - National Needs Assessment and Service Coordination Information System (SOCRATES) – from 1988
 - National non-admitted patient collection – from 2007
 - NES enrolments – from 2019
 - New Zealand Health Survey – from 2011
 - Pharmaceutical – from 2005
 - PHO enrolments – 2003–2018
 - Population cohort demographics and addresses – from 2003
 - PRIMHD – from 2008
 - Privately funded hospital discharges – from 2001
 - Publicly funded hospital discharges – from 1988

- Education and training data**
- Early childhood education participation – from 2006
 - Industry training – from 2001
 - Schooling data – from 2004
 - Targeted training – from 2001
 - Tertiary Education – from 1994
 - Programme for the International Assessment of Adult Competencies – 2014

- Benefits and social services data**
- Injury claims data – from 1994
 - Early Start Project – from 2016
 - Working for Families – from 1999
 - Benefits – from 1990
 - Child, Youth, and Family – from 1991
 - Children's Action Plan – from 2013
 - Family Start – from 2008
 - Youth services – from 2004
 - Student loans and allowances – from 1992

- Justice data**
- Sentencing and remand – from 1998
 - Court charges – from 1992
 - New Zealand Crime and Victims Survey – from 2018
 - NIA links – from 2009
 - Recorded crime: offenders – from 2009
 - Recorded crime: victims – from 2014

- People and communities data**
- Auckland City Mission – from 1996
 - Migrant Survey – 2012
 - Drivers licence and motor vehicle registers – from 2006
 - Disability Survey – 2013
 - General Social Survey – from 2008
 - Longitudinal Immigration Survey of NZ – 2005–2009
 - Te Kupenga – 2013 and 2018

- Population data**
- Border movements – from 1997
 - Births, deaths, and marriages – from 1840
 - Civil unions – from 2005
 - Border movements – from 1997
 - Visa applicants – from 1997
 - Census – 2013 and 2018

- Income and work data**
- Tax and income – from 1999
 - Household Economic Survey – from 2006
 - Household Labour Force Survey – from 2006
 - NZ Income Survey – from 2006
 - Survey of Family, Income, and Employment – 2002–2010

- Housing data**
- Tenancy – from 2000
 - Social housing – from 2000

Stats NZ operates a five-safes environment, balancing privacy and confidentiality with data insights. For information about applying to use the IDI or to learn about how we keep the data safe, see www.stats.govt.nz/integrated-data

‘E lava ke kole ‘e he kau fakatotoló ke faka'aonga'i 'a e IDI ki ha fakatotolo fekau'aki mo e kakaí ke tokoni ki hono tali ha ngaahi fehu'i fekau'aki mo ha ngaahi me'a faingata'a 'oku uezia ai e kakai 'o Nu'u Silá.

Ko e fakamatala kotoa 'i he IDI kuo ngaohi ke 'oua na'a 'ilo'i 'a e tokotahá. Ko hono 'uhingá, 'oku 'ikai 'oatu fakataha 'a e ngaahi hingoá pe fakamatala fakataau-taha kehe ki ho'o fakamatalá, ko ia he 'ikai lava ke 'ilo'i koe 'e ha taha 'okú ne faka'aonga'i 'a e tānaki'anga fakamatalá.

Te ke lava 'o ma'u ha fakamatala lahi ange fekau'aki mo e IDI 'o fakafou 'i ha fehokotaki'anga 'oku 'i lalo 'i he pepa fakamatala ko 'ení.

‘Oku konga ‘e ua ‘a e kole ko ‘ení:

Fakamatala fekau'aki mo koe mo homou 'apí:

Ko e fili ko ia ke vahevahe 'a e fakamatala fekau'aki mo ho'o mo'ui lelei mo e tu'unga lelei, pea mo e fakamatala fekau'aki mo homou 'apí ki he Stats NZ, ko e fili pē ia 'a'au. Kapau te ke tali, te mau vahevahe leva 'a e ngaahi fakamatala ko 'ení mo e Stats NZ.

Fakatemokālafi

Ko ho ta'u motu'a 'i he taimi 'o e 'initaviú, matakáli, fonua ne fā'ele'i aí/ta'u ne tū'uta ai 'i NZ, tangata pe fefine

Ngāué mo e Ma'u'anga Pa'angá

Tu'unga fakaako mā'olunga tahá, tu'unga fakangāué pe ko e fa'ahinga 'o e ngāué, livi fā'ele, ma'u'anga pa'anga fakataautaha, ma'u'anga pa'anga faka'apí, mo'uá, noó, seivingí, faka'aonga'i e monū'íá, Monū'ia 'i he Families Tax, fefononga'aki

Nofo'angá & 'ātakai

Ma'u 'apí, nofo totongi, tu'unga 'o e nofo'angá, totongi 'o e nofo'angá, kaungā'apí, tu'o lahi 'a e hiki ki ha nofo'anga, 'ikai ha nofo'anga

Ngaahi Vā Fetu'utaki 'i he 'Apí

Tokolahi 'o e kakai 'i ho fāmili/whānau mo e 'apí mo honau ta'u motu'a, nofo mali pe non-nofo fakamali, feke'ike'i fakaemātu'a, ngaohi-kovia fakafou 'i he leá mo e tā, tokoni fakae-mātu'a, vā 'o e mātu'á-fānaú, founiga ako'i

Mo'ui lelei fakatu'asino mo faka'atamaí

Tu'unga mo'ui lelei fakalükufuá, faingata'a'ia fakaesinó, fanaú, feitama palani'i/ta'epalani'i, mā'olunga/mamafa 'i he feitamá, me'atokoni fakaholó, ngāue fakatu'asino, ola 'o e talatala mahakí, ifi tapaká, kava mālohí, faka'aonga'i 'o e faito'o konatapú, loto-mafasiá, loto-hoha'á

Ma'u 'a e malu'i mo'ui lelei

Ngaahi kalasi Antenatal, Lead Maternity Carer, iesisita mo ngāue 'aki 'a e GP, tokoto falemahaki, malu'i mo'ui lelei/totongi 'o e malu'i healthcare

Fakamatala fekau'aki mo ho'o fānau 'i he fakatotoló:

'Oku mau 'ilo 'oku mateuteu ha kakai ta'u si'i tokolahi mo malava ke nau fakahoko 'enau fili pē 'anautolu, ko e taimi lahi 'oku kau ai 'a e tokoni 'a e fāmili/whānau. 'Oku mau 'ilo'i foki ko e lahi taha 'o e fakamatala 'oku tānaki 'e he fakatotolo 'a e GUINZ 'o a'u mai ki he 'ahó ni, na'e 'omi meiate koe, tautefito ki he taimi na'e fu'u kei si'i ai ho fānaú ke nau fakakakato 'enau 'ū fehu'í. Makatu'unga 'i he me'a ni, 'oku mau kole ai e fakangofua meiate koe mo ho fānaú ke vahevahe 'enau fakamatatalá mo e Stats NZ.

Kapau te mo fakatou tali, te mau vahevahe leva 'a e ngaahi fakamatala ko 'ení mo e Stats NZ.

Fakatemokālafí

Ko honau matakalí, tu'unga tangata pe fefine 'i hono fā'ele'

Ngāue'aki 'o e ngaahi sēvesi mo'ui lelei mo e ngaahi kautaha kehe 'o e pule'angá

GP, hahu malu'í, ngaahi sivi mo'ui lelei kehe

Nofo'angá & kaungā'apí

Tu'o lahi mo e ngaahi 'uhinga ho'o hiki, fehokotaki ki ho ngaahi kaungā'apí mo ho'o ngaahi kulupu komiunitií, hū ki he 'initanetí

'Ulungaanga Fakafonuá & ko hai koe

Ko 'enau ongo'i kau ki NZ, laulanú, fengāue'aki fakafonuá, ngaahi lea fakafonua 'oku lea 'aki 'i 'api mo e ngaahi feitu'u kehé, kau atu ki he sipotí, ngaahi kulupu fakafonuá, kulupu mūsiká mo e ngaahi 'ekitivití kehe

Mohe, 'ekitivití & me'atokoni mo'ui lelei

Ko 'enau kau mo'ui lelei 'i he ngaahi tu'unga kehekehe 'i he mo'uí, tō'onga kai fakafāmilí, lahi mo e tu'unga 'o e mohé, ko e hā e lahi 'enau ngaungaué

Mo'ui Lelei & tu'unga lelei

Ko e fakamatala ki honau fā'ele'i, fa'ahinga puke pē, ngaahi palopalema 'i he mo'ui lelei pe tokanga, fōtunga 'o e sinó, fu'u tangata pe fefine, mo'ui lelei faka'atamaí, fakalavea'i kitá

Ngaahi vā fetu'utaki mo e fāmili & ngaahi kaungāme'a

Tokolahi 'i ho fāmili/whānau mo e 'apí 'i he tu'unga takitaha ho mo'uí, ngaahi liliu ki ho fāmili kau ai e vā mo ho ongomātu'a, feke'ike'i 'i he nofo 'apí

Fakalakalaka fakaeongo & fakasōsiale

Ngaahi 'ekitivití pēpē/kauleka, fakalakalaka 'i he leá, ngaahi ongo kiate kinautolú, ko 'enau ongo 'i he ngaahi tūkunga kehekehe, 'ulungaanga, hoha'a ki he tu'unga 'ene fakalakalaká, feohi fakatamaikí, houtamakí, ngāue'aki e 'ilekitulōniká

Kapau te ke tali ke vahevahe ho fakamatalá mo e Stats NZ te mau fiema'u foki ke vahevahe ho fika National Health Identification (NHI) mo ho 'aho fā'ele'i pea mo e Stats NZ kae lava kenau fakataha'i (pe "fakafehokotaki") ho'o fakamatala *GUINZ* ki he fakamatala kehe fekau'aki mo koe mo ho 'apí 'a ia kuo tānaki 'e he pule'angá. Ko e NHI ko ha fika makehe ia 'oku 'oange ma'a e tokotaha kotoa 'okú ne faka'aonga'i ha ngaahi sēvesi mo'ui lelei mo faingata'a'ia fakaesino 'i Nu'u Sila. Hili pē 'a e fakafehokotaki ko 'ení, 'e fakakouti leva ho'o NHI, 'a ia ko hono 'uhingá, 'e liliu e ngaahi fiká ko'euhu ke 'oua na'a lava 'o fakafehokotaki mai 'a e fakamatalá kiate koe. Ko ha founiga malu'i 'eni ke fakapapau'i ko e kotoa ho'o fakamatalá 'oku fakataautaha mo 'ikai tala ko hai koe.

Ko ho'o fakangofua pē ke vahevahe ho'o fakamatalá pe fakamatala ho'o fānaú mo e Stats NZ ke fakahū ki he IDI, he 'ikai lava ke toe to'o.

'E fakapuli ho fakamatalá lolotonga e fakafehokotaki mo e kimu'a pea toki lava ke faka'aonga'i 'e ha taha. 'Oku kau henihono to'o pe fakapuliki 'e he Stats NZ ha fa'ahinga fakamatala pē 'e tala ai ko hai koe, hangē ko ho hingoá, ko'euhu ke 'oua na'a 'ilo'i 'e ha taha mei ha ki'i fakamatala, ko hai koe. Ka neongo ia, te ke ma'u e faingamālie ke mavahe mei hono vahevahe ha fa'ahinga fakamatala 'i he kaha'u, ko ha konga 'o ha fa'ahinga tānaki fakamatala fo'ou 'i he *GUINZ*.

Ko e lisi kakato 'o e fakamatala kotoa kuo mau tānaki kau kia koe, ko homou 'apí mo ho fānaú, 'e ma'u atu ia 'i he link 'i lalo 'i he pepa fakamatala ko 'ení.

Ko e hā e fakamatala he 'ikai vahevahe mo e Stats NZ?

Ko ha lisi eni 'o e fakamatala 'e 'ikai vahevahe mo e Stats NZ:

- Hingoa, fakamatala fetu'utaki, tu'asila 'api
- Ngaahi sīpinga paiolosia mo honau fakamatala fekau'aki (kau ai e ngaahi me'a hangē ko e sivi Guthrie newborn metabolic screening, sīpinga fāvai, swabs, mo e DNA)
- Ngaahi hiki tepi 'o e le'ó mo e ngaahi hiki fakamatala tohí
- Ngaahi tali ki he 'ū fehu'i tali fakamatala 'i he ngaahi saveá (hangē ko e: ko e hā e me'a 'okú ke 'amanaki ki ai 'i he kaha'u ho fānaú?)
- Fa'ahinga fakaikiiki pē 'oku 'ave ki he *GUINZ* 'e ho'o hoá pe ko e kau faiako ho fānaú

Ko e hā e ngaahi monū'ia 'o hono vahevahe ho'o fakamatala *Growing Up in New Zealand* mo e Stats NZ?

'Oku faka'au ke hoko 'a e IDI ko e ma'u'anga tokoni lahi taha 'o NZ ki hono tali e ngaahi fehu'i mahu'inga ki he tu'utu'uni ngāue. Te ke ma'u ha ni'ihi 'o e ngaahi sīpinga 'o e fa'ahinga fakatotolo 'oku lava 'o ma'u 'i he IDI 'o fakafou 'i he link 'i lalo 'i he pepa fakamatala ko 'ení.

'I hono vahevahe ha tatau 'o ho'o fakamatala *GUINZ* mo e Stats NZ, 'e lava ke tali 'e he kau fakatotoló ha ngaahi fehu'i kehekehe lahi ange fekau'aki mo e me'a 'oku mahu'ingataha ki he mo'ui lelei, fakalakalaka mo e a'usia 'a e fānaú kuo nau ma'u, 'o lakaange 'i hono faka'aonga'i *GUINZ* 'iate ia pē.

Ko e hā e ngaahi fakatu'utāmaki 'o hono vahevahe 'o 'eku fakamatala *Growing Up* mo e Stats NZ?

Ko e ngaahi fakatamaki 'e ala hoko 'i hono vahevahe ho'o fakamatalá mo e IDI 'a e Stats NZ 'oku tatau pē mo e ngaahi fakatamaki kuo 'osi fakakau 'i he ako *GUINZ*. Ka neongo ia, 'e malava ke fakautuutu ange e hoko 'a e ngaahi fakatamaki ko 'ení 'i hono fakataha'i mo ha ngaahi tānaki'anga fakamatala kehe 'oku ma'u 'i he IDI, 'o hangē ko 'ene hā 'i he fakatātā 'i 'olungá. Kuo ngāue fakataha 'a e *Growing Up in New Zealand* mo e

Stats NZ ke 'ilo'i 'a e ngaahi fakatamaki 'e ala hokó, kau ai 'ení:

- Ko e malava ke 'ilo'i ko hai 'a e fakafo'ituitui, pea mahalo mo e ni'ihi kehe 'oku nofo he 'api tatau, kautaha, iwi pe hapū, 'i he fakamatalá. 'Oku 'uhinga 'ení, 'e malava ke fakatahataha'i 'e ha taha ha 'ū fakamatala pea nau 'ilo'i ko e fakamatala ko 'ení fekau'aki mo koe.
- Ko e malava ke maumau e malu'i 'o ha fakamatala, i.e. hū ta'efakalao ha taha ki he tānaki'anga fakamatala 'a e Stats NZ.
- Ko e malava ke faka'aonga'i 'a e fakamatalá ki ha ngaahi taumu'a na'e 'ikai fakangofua ki ai, i.e. 'oku vahevahe 'a e fakamatalá mo ha taha /kulupu 'oku 'ikai ko ha tokotaha fakatotolo kuo fakangofua.
- 'E malava ke ma'u fakakau'aki 'e he tokotaha fakatotoló ha ngaahi tali 'e ala ongo'i mamahi ai ha kakai mo/pe ha ngaahi komiuniti koe'uhu 'oku 'ikai ke faka'asi mai ai 'a e me'a 'oku mahu'inga taha kiate kinautolú.

'Oku 'i ai e palani 'a e Stats NZ ki he ngaahif fakatamaki takitaha mo nau ngāue mālohi ke fakapapau'i he 'ikai hoko. Hangē ko 'ení, ko e kau fakatotolo 'oku nau maumau'i e ngaahi tu'utu'uni ngāue 'a e Stats NZ 'e malava ke tapu'i, to'o faka'aufuli pe faka'iloi. 'E malava ke ma'u ha fakamatala lahi ange fekau'aki mo e ngaahi ngāue 'a e Stats NZ ki he malu'i, 'e lava 'o ma'u 'i he link 'i lalo 'i he pepa fakamatala ko 'ení.

Ko hai 'okú ne fatongia'aki hono tokanga'i 'eku fakamatala 'i he *Growing Up?*

Kuo fa'u 'e he 'Univēsiti 'o 'Aokalaní mo e Stats NZ ha Aleapau Vahevahe Fakamatala (Data Sharing Agreement) 'okú ne fakahaa'i ai 'emau tukupā ke ngāue fakataha ke fakapapau'i 'oku malu ho fakamatalá mo hao, pehē ki he lao ki he founa hono faka'aonga'i ki he fakatotoló 'i Nu'u Silá.

Kapau te ke fakangofua ke vahevahe ho fakamatalá, 'e 'ave 'e he timi *Growing Up in New Zealand* ho'o fakamatalá ki he Stats NZ 'o faka'aonga'i ha founa ngāue malu ki hono fe'ave'aki. Hili pē hono 'ave ho fakamatalá, 'e 'i he malumalu leva ia 'o e tauhi 'a e Stats NZ 'a ia ko hono 'uhingá, 'e fatongia'aki 'e he Stats NZ hono tauhi malu, malu'i, mo hono tokanga'i. 'E fatongia'aki foki 'e he Stats NZ hono fakapapau'i ko ha fa'ahinga fakatotolo pē 'okú ne faka'aonga'i e fakamatala *GUINZ* 'oku fakataumu'a ki he kakai pea ke faka'aonga'i malu 'e he kau fakatotolo kuo fakangofuá 'a e fakamatalá. 'E 'asi leva 'a e fakamatala e *GUINZ* ko ha datasets makehe 'i he Stats NZ IDI. 'E fakahū 'e he kau fakatotoló 'enau ngaahi fehu'i fakatotoló ki he Stats NZ, pea kapau 'e fakangofua, 'e malava leva ke fakataha'i 'e he kau fakatotoló 'a e fakamatala *GUINZ* ki ha fa'ahinga datasets fengāue'aki 'oku tauhi 'i he IDI.

'E fakaongoongolelei'i foki 'e he Stats NZ ke fetu'utaki e kau fakatotoló ki he kau mataotao mei he timi *GUINZ* 'i he 'Univēsiti 'o 'Aokalaní ke fakapapau'i 'e tokoni'i 'e he fakatotoló 'a e fānau mo e to'u tupu 'i Nu'u Silá. He 'ikai fai 'e he timi *GUINZ* ha fa'ahinga fili fekau'aki mo e kau fakatotolo te nau lava 'o hū ki ho fakamatalá pea mo e ngaahi polōseki ke fakangofuá. 'E fatongia'aki 'e he Stats NZ 'a hono fakahoko e ngaahi fili ko iá.

Neongo pe ko e hā ho me'a 'e filí, 'e hokohoko atu hono tauhi e tatau kakato 'o ho'o fakamatalá 'i he 'Univēsiti 'o 'Aokalaní 'i he malumalu 'o e *GUINZ*. 'E malava ke hoko atu e ngāue 'a e kau fakatotoló ki ha tatau 'o e fakamatala kakatō 'aki 'eau tohi 'o kole ki he timi *GUINZ* pea te mau hokohoko atu 'i he faitu'utu'uni ki he fa'ahinga 'o e fakatotolo 'e lava 'o faka'aonga'i ki ai ho fakamatala 'oku tauhi 'i he 'Univēsiti. Ko e ngaahi sīpinga 'e ni'ihi 'o e ngaahi polōseki kuo 'osi fakangofua ke faka'aonga'i 'i he 'Univēsiti, 'e lava ke ma'u atu 'i ha link 'i lalo 'i he peesi fakamatala ko 'ení.

'Oku founa fēfē nai 'emau fili ko e hā e me'a ke fai?

Ko e fili ke vahevahe ho fakamatalá mo e Stats NZ ko e fili pē ia 'a'au. 'Oku 'atā pē ke ke talanoa ki ho fāmilí / whānau pe ngaahi kaungāme'a fekau'aki mo e kole ko 'ení. 'Oatu ho taimi te ke fiema'u ke ke fakahoko ai e fili 'oku totonu ma'aú.

'Oku mau 'ilo'i 'oku tokolahi e kakai kei tupu hake 'e mateuteu mo malava 'o faitu'utu'uni ma'anautolu pē fekau'aki mo 'enau fakamatala 'i he Stats NZ. 'Oku makatu'unga 'i he 'uhingá ni, 'oku mau kole atu ai e fakangofua ho fānau 'i he fakatotoló ke vahevahe 'enau

fakamatalá mo e Stats NZ, kau ai ha fa'ahinga fakamatala pē kuó ke 'omi fekau'aki mo kinautolu talu mei hono fā'ele'i kinautolú.

'Oku mau 'ilo'i ko e kau ko ia ki he ako *GUINZ* ko ha fili fakafāmili /whānau mo ha tukupā taimi lōloa ia ko ia ai 'oku mau poupou'i atu ke ke talanoa ki ho'o fānau 'i he fakatotoló fekau'aki mo e kole ko 'ení. Kapau 'oku ongo lelei kiate koe mo ho fāmilí/whānau pea ko ha ni'ihi 'eni 'o e ngaahi kupu'i lea 'e ala tokoni atu ki homou fepōtalaono'aaki:

- Ko e ni'ihi 'eni 'o e ngaahi 'uhinga 'oku ou fakakau-kau ai ko ha me'a lelei 'eni ke kau ai hotau fāmilí/whānau ki he ako ko 'ení. Ko e hā ho ongo kau ki he ako ko 'ení?
- 'Okú ke pehē ko e hā e me'a 'e fakahoko 'e he kau fakatotoló ki he'etau fakamatalá?
- Ko e hā ha ngaahi me'a lelei 'e lava 'o ma'u mei hení?
- 'Oku 'i ai nai ha'o ngaahi fehu'i pe hoha'a?

Ko e hā e me'a 'e hoko kapau he 'ikai ke tau tali ke vahevahe 'etau fakamatala *Growing Up in New Zealand* mo e Stats NZ?

Te ke lava 'o tali 'ikai ki he kole ko 'ení 'o kapau te ke fiema'u. He 'ikai liliu 'e ho'o tali 'ikai 'a ho'o kau ki he *GUINZ*.

Kapau te ke tali 'ikai, he 'ikai leva ke mau vahevahe ha fa'ahinga fakamatala pē kuo tānaki 'e he *GUINZ* meiate koe mo e Stats NZ. 'E tauhi ho fakamatá 'i he 'Univēsiti pē 'o 'Aokalaní pea 'e ma'u atu ia ki he kau fakatotoló 'i ha'anau kole ki he timi *GUINZ*.

'I he'ene a'u mai ki he fakamatala ho fānaú, te mau toki vahevahe pē 'a e fakamatalá mo e Stats NZ kapau te mou fakatou tali 'a e kole ko 'ení. Kapau 'e tali 'io ha tokotaha kae tali 'ikai ha tokotaha, he 'ikai pē ke mau vahevahe e fakamatala ho fānaú.

'E kei tokoni pē ho fakamatalá ki he fakatotolo 'oku fakahoko 'o faka'aonga'i e dataset *Growing Up* 'oku tauhi 'i he 'Univēsiti 'o 'Aokalaní.

Ngaahi me'a lahi ange fekau'aki mo e GUINZ

Ko e ako *Growing Up in New Zealand* 'oku fakalele ia 'e he Waipapa Taumata Rau | The University of Auckland pea 'oku tataki ia 'e ha timi 'o ha kau fakatotolo 'oku nau ngāue 'i he Faculty of Medical and Health Sciences, Grafton Campus, Auckland. Ko e ngaahi fakamatala fetu'utaki ki he Talēkita Fakatotoló mo e kau ngāue mahu'inga kehe 'i he 'Univēsiti 'e lava ke ma'u atu 'i lalo. Kuo 'osi fakangofua 'a e ako GUINZ 'e ha kulupu fakataautaha 'oku ui ko e Health and Disability Ethics Committee (HDEC), 'a ia 'oku nau vakai'i pe 'oku tauhi 'e he ngaahi akó 'a e ngaahi tu'unga faka'ēfika kuo fokotu'u. Kuo fakangofua 'e he Northern B Health and Disability Ethics Committee 'a e fokotu'u ko 'ení (NTY/08/06/055/AM0434).

Ko hono fakapa'anga 'o e ako *Growing Up in New Zealand* kuo 'osi foaki 'e he pule'anga Nu'u Silá 'o kau ai 'a e Ministry of Social Development 'a ia 'oku nau tokanga'i 'a e fakapa'anga 'a e Kalauní ki he *Growing Up in New Zealand* pehē foki ki he Potungāue Mo'uí mo e Akó, pehē foki ki he Oranga Tamariki; Te Puni Kōkiri; ko e Potungāue Fakamaau'angá; ko e Ministry of Business, Innovation and Employment; ko e Ministry for Pacific Peoples; ko e Ministry for Women; ko e Department of Corrections; ko e New Zealand Police; Sport New Zealand; mo e Office of the Health and Disability Commissioner.

'I ai ha fehu'i kehe?

Ko e ni'ihi 'eni 'o e ngaahi feitu'u te ke lava 'o 'alu ki ai ki ha tokoni ki ha fa'ahinga fehu'i pē:

- Ko 'emau fika telefoni ta'etotongí ko e: 0508 GROWING UP (0508 476 946)
- Ko 'emau uepisaiti ko e : growingup.co.nz/idi-linkage
- Fakamatala lahi ange ki he Stats New Zealand mo e IDI 'oku lava ke ma'u atu mei he stats.govt.nz/idi

Kapau 'oku 'i ai ha'o fa'ahinga fehu'i, ngaahi hoha'a pe īaunga fekau'aki mo e akó fakalukufua, pe fekau'aki mo e fokotu'u ko 'ení, te ke lava 'o fetu'utaki ki ha taha pē 'i he ni'ihi ko 'ení:

Associate Professor Sarah-Jane Paine
GUINZ Research Director and Principal Investigator
Fika telefoní: 09 373 7599
'Imeilí: directorgrowingup@auckland.ac.nz

Dr. Carin Napier
GUINZ Research Delivery Manager
Fika telefoní: 0508 476 946
'Imeilí: researchgrowingup@auckland.ac.nz

Karleen Edmonds
GUINZ Cohort Relationship manager
Fika telefoní: 0508 476 946
'Imeilí: contact@growingup.co.nz

Kapau 'okú ke fie talanoa ki ha taha 'oku 'ikai kau 'i he akó, te ke lava 'o talanoa ki ha tokotaha taukapo taau-taha ki he mo'u lelei mo e faingata'aia fakaesinó 'i he:

Telefoni: 0800 555 050
Fax: 0800 2 SUPPORT (0800 2787 7678)
'Imeilí: advocacy@advocacy.org.nz
Uepisaiti: advocacy.org.nz

Te ke lava foki 'o fetu'uaki ki he health and disability ethics committee (HDEC) 'a ia ne nau fakangofua 'a e ako ko 'ení, 'i he:

'Imeilí: hdecs@health.govt.nz
Telefoni: 0800 400 569
(Ministry of Health general enquiries)

© Growing Up in New Zealand 2025

Fakamatala Fakangofuá:

Ko e ako ko 'ení kuo fakangofua faka'ēfika ia mei he Health and Disability Ethics Committee (Ref NTY/08/06/055/AM0434). 'Oku 'uhinga 'a e fakangofua faka'ēfiká, kuo vakai'i kotoa 'e he kau mataotao 'oku 'ikai ke nau kau 'i he *Growing Up in New Zealand* 'a e ngaahi fakamatala mo e ngāue kotoa pē, pea 'oku mau fiefia 'oku 'ikai ha me'a 'e ala fakatu'utāmaki ai kiate koe mo ho'o fāmilí, 'e tauhi 'ikai fakahāhāholo 'a e 'ū fakamatalá, pea 'e 'aonga 'a e ako ko 'ení ki he ngaahi fāmili Nu'usilá.

Kaveinga fakalao 'o e Akó: *Growing Up in New Zealand*

Siponisoá: Ministry of Social Development

Talēkita Fakatotoló: Associate Professor Sarah-Jane Paine

'Elia 'o e Akó: The University of Auckland, Private Bag 92019, Auckland 1142, New Zealand

Ethics committee ref.: NTY/08/06/055/AM0434

Waipapa
Taumata Rau
University
of Auckland

Growing Up
in New Zealand